

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Кафедра міжнародного права



ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

- Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський рівень)
- Ступінь вищої освіти – бакалавр
- Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»
- Спеціальність – 293 «Міжнародне право»
- Освітня програма – «Міжнародне право»
- Факультет міжнародних відносин

Програма навчальної практики для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань – 29 «Міжнародні відносини», спеціальності – 293 «Міжнародне право» факультету міжнародних відносин. Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів, 2023. 14 с.

Розробники:

Шевчук Тарас Павлович, асистент кафедри міжнародного права

Грабинський Михайло Ігорович, к. ю. н, доцент кафедри міжнародного права

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародного права
Протокол № 1 від “29” серпня 2023 року

Завідувач кафедрою міжнародного права


_____ (Репецький В. М.)

“29” серпня 2023 р.

© Шевчук Т. П., 2023

© Грабинський М.І., 2023

Опис

Програма навчальної практики розроблена відповідно до освітньої програми «Міжнародне право» підготовки бакалаврів спеціальністю – 293 «Міжнародне право» галузі знань – 29 «Міжнародні відносини».

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 4,5	Галузь знань 29 міжнародні відносини <small>(шифр, назва)</small>	Нормативна	
	Напрямок 293 <small>(шифр, назва)</small>	<i>Рік підготовки:</i>	
	Спеціальність (професійне спрямування) Міжнародне право	третій	-й
		<i>Семестр</i>	
		5-й	-й
Загальна кількість годин - 135	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: самостійної роботи студента – 45		год.	год.
		<i>Семінарські заняття</i>	
		год.	год.
		<i>Лабораторні</i>	
		год.	год.
		<i>Самостійна робота</i>	
		135 год.	год.
	Вид контролю: диференційований залік		

2. Мета і завдання навчальної практики

Метою практики є оволодіння студентами сучасними методами, формами та засобами майбутньої професійної діяльності в галузі міжнародно-правових відносин як публічного, так і приватного характеру, формування на основі отриманих знань, спеціальних умінь та навичок організації правової роботи прийняття самостійних відповідальних рішень.

Основні завдання практики полягають у поглибленні та закріпленні теоретичних знань з усіх дисциплін навчального плану, формуванні умінь правильно застосовувати норми міжнародного та внутрідержавного права та набутті досвіду правової роботи.

Зокрема, в результаті проходження практики студент повинен:

Знати: основні теоретичні та практичні питання, які складають предмет та зміст міжнародно-правового регулювання, його сутність, роль та значення в процесі міжнародного співробітництва, критерії, способи та засоби його відмежування від інших видів правового регулювання; систему та механізм міжнародно-правового регулювання, правовий інструментарій, який використовується для вивчення конкретних справ; міжнародно-правові акти, які регулюють публічно-правові та приватно-правові відносини, їх зміст та особливості застосування; правовий статус суб'єктів міжнародно-правових відносин, їх компетенцію та повноваження; характерні риси та особливості юридичної відповідальності.

Вміти: правильно та ефективно застосовувати норми як міжнародного так і національного права, здійснювати їх правовий аналіз, встановлювати їх правову природу та зміст правових відносин на предмет їх відповідності міжнародному публічному чи міжнародному приватному праву.

Набути навичок: організації експертно-аналітичної, консультативної та роз'яснювальної роботи спеціаліста в галузі міжнародного права; організації та ведення діловодства; підготовки правових висновків та довідок щодо дії та застосування норм міжнародних договорів і угод та відповідності норм національного права міжнародно-правовим стандартам; застосування міжнародних нормативно-правових актів у відносинах як між суб'єктами міжнародного права, так і на рівні національно-правового регулювання.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Знання і розуміння предметної сфери та розуміння професійної діяльності.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземними мовами як усно, так і письмово.

ЗК 5. Здатність застосовувати отримані знання у практичних ситуаціях.

ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.

ЗК 8. Здатність працювати як автономно, так і в команді та відповідати за якість виконаної роботи.

ЗК 9. Здатність аргументовано обирати шляхи вирішення проблеми професійного спрямування, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення.

ЗК 10. Здатність реалізовувати свої права та обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його постійного розвитку, дотримуватися принципу верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 11. Здатність цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність.

ЗК 12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК 13. Здатність зберігати і примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку міжнародного права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство.

ЗК 14. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології; дотримуватися вимог онлайн-безпеки.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

ФК 4. Вміти здійснювати юридичний аналіз та надавати юридичну кваліфікацію подій міжнародного життя на основі міжнародно-правових норм.

ФК 5. Здатність застосовувати знання засад та змісту основних галузей та інститутів міжнародного публічного права, права ЄС та національного права.

ФК 6. Здатність застосовувати методи міжнародного приватного права при захисті громадян України та юридичних осіб за кордоном.

ФК 7. Здатність до юридичного обслуговування основних видів зовнішньоекономічних операцій та міжнародної економічної діяльності.

ФК 8. Уміння вести дипломатичне та ділове листування, опрацьовувати міжнародні документи: договори, акти міжнародних організацій, рішення міжнародних судових органів, аналізувати їх зміст і юридичну природу, складати проекти і супровідну документацію українською та іноземними мовами.

ФК 9. Дотримуватись основних норм дипломатичного та ділового етикету, враховувати особливості культури та менталітету представників іноземних держав.

ФК 10. Володіти знаннями про особливості застосування європейського права та права Європейського Союзу, які зумовлені членством нашої держави у Раді Європи та кандидатом у члени ЄС.

ФК 14. Здатність надавати юридичні висновки і консультації з питань міжнародного права, національного права України; визначати юридичні ризики зовнішньоекономічних ініціатив, встановлювати шляхи їхньої мінімізації.

ФК 16. Уміння розробляти юридичну позицію в інтересах клієнта, а також контраргументи проти позиції опонентів; проводити дискусію з міжнародно-правових та загально-юридичних питань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти **повинні знати:**

Історію становлення та зміст римського права;

Особливості публічного та приватного права Стародавнього Риму; їх відмінні риси;

Основні інститути римського права.

У процесі вивчення початкової дисципліни студенти **повинні вміти:**

Аналізувати звичаї, закони, едикти магістрантів та інші джерела міжнародного публічного і міжнародного приватного права;

Оцінювати значення джерел римського права та їх рецесію у сучасному міжнародному та національному праві;

Характеризувати ефективність основних інститутів римського права.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1. Визначати переваги аргументів у процесі аналізу заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН 2. Проводити збір та аналіз матеріалів з різних джерел

ПРН 4. Засвідчувати фундаментальні знання іноземної мови, розуміти основні ідеї складних текстів, використовувати письмову та усну інформацію іноземною мовою при виконанні інших задач діяльності, робити детальні повідомлення з широкого кола питань.

ПРН 5. Застосовувати отримані знання й уміння з міжнародного права при вирішенні практичних завдань

ПРН 7. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.

ПРН 9. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усною так і письмовою, правильно вживаючи юридичну термінологію

ПРН 10. На професійному рівні брати участь у фахових дискусіях із міжнародно-правових і загально юридичних питань: поважати опонентів та їхню позицію.

ПРН 11. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 13. Представляти інтереси клієнта у судах України та третейських судах, утворених за законодавством України, а також у міжнародному комерційному арбітражі та міжнародних судових установах.

ПРН 14. Виконувати професійний усний та письмовий переклад з/на іноземну мову, зокрема, з фахової тематики міжнародного співробітництва та права.

ПРН 15. Здійснювати діяльність у дипломатичній та інших сумісних до міжнародного співробітництва країнах.

ПРН 16. Використовувати практику ЄСПЛ, інших міжнародних судових та арбітражних органів, теоретичні знання з міжнародного і національного права для обґрунтування і захисту власної позиції, захисту інтересів клієнта та в інших професійних сферах

ПРН 17. Працювати у групі, формуючи власний внесок у виконання завдань.

ПРН 19. Застосовувати набуті знання та уміння при вирішенні практичних завдань.

ПРН 20. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів на національному та міжнародному рівнях.

Навчальна практика знаходиться в тісному зв'язку з усіма навчальними дисциплінами.

3. Програма навчальної практики

Програма навчальної практики розроблена на основі Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Львівського національного університету імені Івана Франка, відповідно до навчального плану факультету міжнародних відносин, освітньо-професійної програми підготовки юристів-міжнародників і з врахуванням особливостей баз практики та галузей, в яких можлива майбутня робота випускників факультету.

Ця програма є основним навчально-методичним документом для студентів та керівників практики від університету та бази практики.

Навчальна практика студентів є важливою невід'ємною складовою частиною процесу підготовки юристів-міжнародників на факультеті міжнародних відносин. Як проміжна ланка практичної підготовки навчальна практика передбачає ознайомлення із діяльністю відповідних служб на підприємствах, установах та організаціях, закріплення та поглиблення теоретичних знань отриманих під час навчання на факультеті міжнародних відносин, набуття досвіду професійної діяльності у спеціалізованих відділах та службах на підприємствах, установах, організаціях, діяльність яких пов'язана із застосуванням актів міжнародно-правового характеру.

Навчальну практику тривалістю три календарні тижні проходять студенти 3-го курсу факультету міжнародних відносин денної форми навчання за спеціальністю «Міжнародне право». Базами практики є: Міністерство закордонних справ України та його представництва, інші міністерства та органи центральної державної влади, органи законодавчої та виконавчої влади, органи місцевого самоврядування та управління, органи юстиції, суди, прокуратура, нотаріат, митниця, підприємства, установи, організації тощо.

Навчально-методичне керівництво і виконання програми практики здійснює кафедра міжнародного права, що включає і забезпечення та організацію практики на основі двосторонніх угод між університетом та відповідними базами практики.

Безпосереднє керівництво практикою здійснюється викладачами кафедри міжнародного права. Проходження практики на місцях забезпечується базою практики та здійснюється під керівництвом керівника практики за місцем її проходження.

Захист практики здійснюється по її завершенні перед спеціальною комісією до складу якої входять керівники від кафедри, за місцем практики та інші спеціалісти в галузі міжнародного права.

Обов'язки керівників практики

1.1. Керівники від практики зобов'язані:

- ознайомити студентів з їх правами та обов'язками під час проходження практики;
- визначити цілі та завдання навчальної практики;
- ознайомити студентів із програмою практики;
- навчити студентів правильно оформляти матеріали практики;
- надавати студентам допомогу при вирішенні питань, що виникають під час

проходження практики;

- здійснювати постійний контроль за проходженням практики.

1.2. Керівник практики за місцем її проходження:

• затверджує робочий план, складений студентом-практикантом на основі програми практики з врахуванням умов та особливостей місця практики;

• забезпечує керівництво практикою, дає необхідні вказівки і завдання, перевіряє їх виконання;

- по завершенні практики дає відгук на кожного студента-практиканта;

• у разі невиконання студентом вказівок, завдань, програми практики, а також порушення правил внутрішнього трудового розпорядку інформує деканат факультету міжнародних відносин.

Обов'язки студента-практиканта

• ознайомитись з програмою практики та отримати необхідну консультацію в керівника практики від кафедри;

- отримати на кафедрі індивідуальні завдання на практику;
- пройти інструктаж з техніки безпеки;
- оформити необхідні документи, пов'язані з виїздом на місце практики;
- своєчасно прибути на місце практики;
- дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку за місцем проходження

практики;

- виконати програму практики;
- здійснювати добірку практичного матеріалу відповідно до індивідуального

завдання на практику;

- у терміни визначені деканатом факультету захистити практику.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

На початку практики студенти отримують інструктаж з охорони праці і протипожежної безпеки. Студентам також зачитують Наказ керівника ВНЗ про проведення практики, тривалість робочого часу студентів на практиці.

Розподіл студентів на практику проводиться кафедрою міжнародного права із врахуванням особливостей підготовки студентів та їх інтересів.

Бази практики в особі їх перших керівників разом із університетом беруть взаємні зобов'язання щодо проведення практики та несуть відповідальність за організацію, якість та результати практики студентів.

Зокрема університет зобов'язується:

у строки визначені навчальним планом факультету міжнародних відносин скерувати студентів для проходження навчальної практики;

завчасно до початку практики надати базі практики програму та інші документи необхідні для організації проведення практики;

призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів від кафедри;

забезпечити дотримання студентами трудової дисципліни і правил внутрішнього розпорядку.

База практики зобов'язується:

прийняти студентів на безоплатну практику згідно з календарним планом;

призначити наказом кваліфікованих спеціалістів для безпосереднього керівництва практикою;

створити необхідні умови для виконання студентами програм практики, не допускати використання їх на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності;

забезпечити студентам умови безпечної роботи на кожному робочому місці.

Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці;

надати студентам-практикантам і керівникам практики від навчального закладу можливість користуватись кабінетами, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики;

забезпечити облік виходів на практику студентів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти Університет;

після закінчення практики дати характеристику на кожного студента-практиканта на підставі підготовленого звіту.

5. ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Навчальна практика студентів передбачає ознайомлення із діяльністю юридичних служб підприємств, установ, організацій та набуття відповідних практичних знань і умінь відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра. Під час її проходження студенти удосконалюють набутий загальнотеоретичний рівень з пройдених дисциплін навчального плану та формують відповідну джерельну базу для звіту.

Змістом практики є ознайомлення із:

структурою відповідних служб та органів, в яких проходить практика та нормативно-правових актів на підставі яких вони діють;

системою нормативно-правових актів, які використовуються з метою виконання покладених на них завдань та функцій;

особливостями експертно-аналітичної, консультативної та роз'яснювальної роботи щодо практики використання та застосування норм та принципів міжнародного права;

методами, способами та засобами розмежування публічно-правових та приватно-правових відносин в діяльності відповідних органів, сфер міжнародного та внутрідержавного регулювання;

специфікою діяльності відповідних служб по забезпеченні, реалізації та захисту прав особи;

діяльністю щодо застосування норм міжнародних договорів та угод при регулюванні внутрідержавних відносин;

особливостями та порядком застосування міжнародних договорів та угод, норми яких вступають у суперечність із нормами національного законодавства;

складання документів процесуального характеру, підготовка до судового розгляду матеріалів справ, підготовка висновків, роз'яснень, коментарів, тощо;

виконання інших завдань та доручень керівника практики від бази, обумовлених метою та завданнями практики.

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

З метою активізації діяльності студентів та розширення їхнього світогляду перед ними ставляться індивідуальні завдання, які роблять процес проходження практики більш конкретним і цілеспрямованим. Індивідуальні завдання допомагають студентам у надбанні умінь та навичок самостійного розв'язання наукових та організаційних завдань.

7. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

У процесі проходження студентами навчальної практики використовуються методи поточного та кінцевого контролю. Зокрема навчальна практика оцінюється за 100 бальною шкалою.

Підсумковий контроль: диференційований залік (захист звіту про проходження практики перед комісією)

7.1. ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

Після закінчення терміну проходження практики студенти письмово звітують про виконання її програми та індивідуальних завдань.

У звіті треба відобразити:

- графіки проходження практики;
- загальну характеристику тих органів, де студент проходив практику;
- детальний опис особисто виконаної студентом роботи;
- зауваження студента щодо діяльності відповідних органів, пропозиції щодо вдосконалення їх роботи;
- перелік і коротка характеристика вибраного матеріалу на місці проходження практики;
- документи особисто складені студентом під час проходження практики, тощо.

Належним чином оформлений звіт, а також щоденник практики, завірений керівником та відгук керівника за місцем проходження практики складають в окрему папку, на титульному аркуші якої вказують прізвище, ім'я, по-батькові студента, курс, академічну групу, дату та місце проходження практики.

7.2. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Підсумки щодо проходження навчальної практики підводяться у процесі захисту студентом звіту перед комісією.

Для захисту практики перед комісією студент зобов'язаний подати:

1. Звіт про проходження практики.
2. Щоденник практики, завірений керівником.
3. Відгук керівника за місцем проходження практики.

Одержану на захисті оцінку записують у залікову книжку. Оцінка з практики враховується нарівно з іншими оцінками, які характеризують успішність студента. У

випадку, коли практика закінчується після складання екзаменаційної сесії і призначення стипендії, оцінка з практики враховується з оцінками наступного семестру.

Невиконання програми практики або ж незадовільна оцінка при її захисті є підставою для повторного скерування на практику або ж для відрахування з університету.

7.3. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: УНІВЕРСИТЕТУ, НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Оцінка в балах:	Оцінка ECTS:	Визначення:	За національною шкалою:	
			Екзаменаційна оцінка, оцінка з диференційованого заліку	Залік
90-100	A	Відмінно	Відмінно	Зараховано
81-89	B	Дуже добре	Добре	
71-80	C	Добре		
61-70	D	Задовільно	Задовільно	
51-60	E	Достатньо		
0-50	F		Незадовільно	Незараховано

90-100 балів (відмінно) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь на всі питання, що базуються на знанні міжнародно-правових актів, національного законодавства, судової практики, наукової та спеціальної літератури. Виконав усі індивідуальні завдання.

81-89 балів (дуже добре) - виставляється студенту, який дав не цілком повну але правильну відповідь на всі питання, що базується на знанні предмету. Виконав усі індивідуальні завдання.

71-80 балів (добре) - виставляється студенту, який дав повну і правильну відповідь, але не на всі питання, або відповідь не базується на всіх складових джерелах вивчення. Однак у підсумку його відповідь повинна базуватись не менше ніж на двох базових джерелах. Виконав усі індивідуальні завдання.

61-70 балів (задовільно) - виставляється студенту, який не дав вичерпної детальної відповіді на питання контрольних завдань і яка базується тільки на одному із рекомендованих джерел вивчення матеріалу. Виконав не усі індивідуальні завдання.

51-60 балів (достатньо) - виставляється студенту, який не дав вичерпної (достатньої) відповіді на питання контрольних завдань та не може назвати джерела інформації навчальної дисципліни. Виконав не усі індивідуальні завдання.

0-50 балів (незадовільно) - виставляється студентові, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, незнайомий з основною юридичною літературою з дисципліни. Виконав не усі індивідуальні завдання або взагалі нічого не зробив.